

Juryrapport René Daniëls bij Oeuvreprijs beeldende kunst

“Een korte en hevige bliksemflits die alles in een ander licht heeft gesteld”, is een van de typeringen waarmee de jury het oeuvre van beeldend kunstenaar René Daniëls looft. De vroegste werken uit dit oeuvre ontstonden eind jaren zeventig, de roerige periode van punk, new wave en Nieuwe Wilden. Daniëls wist ingrediënten van de poëzie, de muziek, de kunstgeschiedenis en de jongerencultuur op verrassende wijze te integreren in zijn tekeningen en schilderijen. Als geen ander heeft René Daniëls de schilderkunst in Nederland nieuw elan gegeven. In het tijdperk van de ‘post medium art’ toonde hij aan hoe vitaal de schilderkunst kan zijn. Daarbij was zijn werk onlosmakelijk verbonden met taal, niet alleen door de teksten en woordspelingen die hij in zijn werk opnam, maar ook door de titels waarmee hij vaak een nieuwe betekenis aan zijn beelden toevoegde.

Bekend zijn de werken waarin Daniëls op scherpzinnige wijze de verhoudingen binnen de kunstwereld becommentarieert. De kunstenaar, de criticus, de kunsthandelaar, de academie – zij allen werden met milde spot te kijk gezet. *Palais des Boosaards* (1983) – het museum als paleis van kwaadaardigheid. *La muse vénale* (1979) – de kunstenaar die zijn gevoelsleven uitverkoopt. *Academie* (1982) – de leerschool van de kunst als een oord van liefde en strijd waar talent in klinkende munt wordt omgezet. *Hollandse Nieuwe* (1982) – een knipoo naar de onstillbare honger naar nieuwe, jonge schilderkunst. Het zijn veelzeggende titels voor werken waarmee Daniëls kanttekeningen plaatste bij de opwindende groei van de jonge schilderkunst in Duitsland, Italië en Amerika en de explosieve groei van de kunstmarkt.

Zelf liet hij zich moeilijk vangen, doordat zijn werk open staat voor verschillende interpretaties en omdat de kunstenaar zelf keer op keer een verrassende wending aan zijn werk wist te geven. Zo ontstaat tussen 1984 en 1987 een reeks werken waarin de schilderijtentoonstelling zelf het onderwerp is geworden van zijn schilderijen. Een schematische weergave van drie wanden met schilderijen keert keer op keer terug in nieuwe gedaanten, andere situaties. Niet langer zich baserend op metaforen en allegorieën creëert Daniëls als het ware een eigen taal, een eigen vocabulaire dat hij op spitsvondige wijze ontwikkelt.

De soepelheid van geest waarmee René Daniëls zijn werk steeds weer vernieuwde maakte hem tot een belangrijk kunstenaar en een rolmodel voor velen. Hoewel hij begin jaren ‘80 deelnam aan belangrijke, beeldbepalende tentoonstellingen als Westkunst (Keulen, 1981) en Documenta 7 (Kassel, 1982) is zijn werk in het buitenland minder bekend. Net in de periode dat Daniëls zijn eerste solotentoonstellingen in buitenlandse galleries en musea kreeg, in New York en in Bern bijvoorbeeld, werd hij in 1987 op 37-jarige leeftijd getroffen door een hersenbloeding waarvan hij niet volledig is hersteld.

Nu, twintig jaar later, blijkt zijn werk nog altijd zeer actueel. Zoals op de prachtige expositie in Museum De Pont in de afgelopen zomer was te zien, is zijn werk nog steeds levendig, speels, intelligent en een bron van inspiratie voor jongere generaties. Ook in het buitenland onderkennen steeds meer jonge schilders de grote rol en betekenis van het werk van René Daniëls. Gelukkig zien we nu ook dat werken van René Daniëls in buitenlandse museumcollecties terechtkomen, zoals die van Tate Gallery, Londen, en Art Institute Chicago, waardoor de internationale bekendheid van dit unieke oeuvre wordt vergroot.

Het is vol overtuiging dat de jury het oeuvre van Daniëls wil bekronen met deze prijs. Allereerst natuurlijk omdat hij in de jaren zeventig en tachtig een enorme impuls aan de Nederlandse beeldende kunst heeft gegeven. Maar vooral ook omdat zijn werk allesbehalve

gedateerd is en nog steeds een aanstekelijke invloed uitoefent op de ontwikkeling van de schilderkunst nu. René Daniëls heeft een positie gecreëerd van waaruit anderen verder konden. Met deze oeuvreprijs van het Fonds BKVB wil de jury graag haar grote dank en waardering uitspreken voor de kick die René Daniëls de Nederlandse kunstwereld heeft bezorgd en die nog altijd natrilt.